

Olje- og energidepartementet
Pb 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 / 03599 - 67	
DATO 05 FEB. 2009	
AN	EKSP.

Deres ref:

Vår ref: OBY

Dato: 29.01.2009

Høring – endringer i energiloven

Det vises til høringsbrev fra OED vedrørende ovennevnte datert 9. desember 2008.

Nedenfor følger Norsk Industris kommentarer til endringsforslaget.

Olje- og energidepartementet har ved gjennomgangen av energiloven hatt en grundig høring av mange inviterte aktører. Det er en fornuftig tilnæringsmåte.

I høringsutkastet har departementet likevel lagt opp til beskjedne endringer i energiloven. Det er spesielt lagt vekt på at tilknytningsplikten skal formaliseres. Prinsippene i energiloven ligger fast.

Det er Norsk Industris oppfatning at det innenfor energilovens prinsipper er rom for endringer som på en bedre måte ivaretar samfunnets interesser. Et eksempel i den sammenheng er Midt-Norge, der markedet ikke har bidratt til en tilfredsstillende avklaring av situasjonen. Myndighetenes verktøy i denne situasjonen er Statnett. Statnetts virkemidler er nettbygging og bygging av reservekraftverk, der reservekraftverkene skal brukes bare når sannsynligheten for rasjonering er høyere enn 50%. Ingen vet den endelige prislappen på disse prosjektene enda, men Statnett selv opererer med en total kostnad på 7 mrd (inkl Ørskog-Fardal) for å avhjelpe situasjonen i Midt Norge. Sannsynligvis vil kostnaden overstige Statnetts anslag. Dette har skjedd uten at vi har fått en eneste kwh ekstra i permanent produksjon. For industri og vanlige husholdninger er forsyningssituasjon og bruk av skattebetalernes penger i Midt-Norge over lang tid under enhver kritikk. Eksempelet illustrerer at energiforvaltningen er for rigid og ikke tilpasset denne type problemstillinger. Offentlig bruk av penger i slike tilfeller må likestille nett og produksjon slik at det investeres i det som er samfunnsøkonomisk mest lønnsomt.

Av den grunn har Norsk Industri ved flere anledninger tatt til orde for at problemstillinger som dette må løses ved at prosjektene legges ut på anbud og at staten tar mellomlegget for å få realisert relevante prosjekter. Differansen (størrelsen på statens bidrag) vil være avgjørende for hvorvidt det skal bygges nett eller produksjon. I anstrengte forsyningssituasjoner er dette uproblematisk i forhold til statsstøtte, jfr CADA saken i Irland.

Norsk Industri er kjent med at OED nå jobber med en slik løsning i Midt-Norge. Det er positivt. Norsk Industri ønsker imidlertid at disse prinsippene skal nedfelles i energiloven slik at det skal være automatikk i å legge til rette for en anbudsprosess, slik at vi unngår dyre reserveløsninger i fremtiden.

Kommentarer til de konkrete forslagene

Sett i sammenheng med det som er anført over er Norsk Industri positiv til økt koordinering av investeringsprosjekter knyttet til produksjon, forbruk og nett i kraftmarkedet og skjerping av pliktene til nettselskapene i den forbindelse.

Norsk Industri mener det er avgjørdne at det raskt kommer en avklaring av spørsmålet om investeringsstøtte til ny kraftproduksjon når dette kan utsette/erstatte nettinvesteringer (såkalt negativt anleggsbidrag).

Bruk av negativt anleggsbidrag i sentralnettet som et nytt og effektivt nytt virkemiddel har blitt fremmet i flere sammenhenge, blant annet i høringen rundt evalueringen av energiloven. Igjen referert til det som er anført over imøteser vi en avklaring på spørsmålet om anbudsordning når kraftmarkedet evt ikke håndterer utfordringer knyttet til forsyningssikkerheten i kraftmarkedet, jf mekanismene som er hjemlet i elmarkeds- og forsyningssikkerhetsdirektivet. Det er viktig å få disse rammene på plass for investeringer i ny kraftproduksjon for å unngå utsettelse i investeringsbeslutninger som skyldes uavklarte rammebetingelser og evt forventninger om ekstra inntekter gjennom slike ordninger. Det bes om at dette blir avklart i den odelstingsproposisjon som skal legges fram for Stortinget i vår.

Nettilknytning av produksjon

Det foreslås tilknytningsplikt av kraftproduksjon på alle nettnivå. Forslaget gir nettselskapet plikter med sikte på å sikre tilstrekkelig nettkapasitet for et produksjonsprosjekt så snart som mulig samtidig som at tilknytning av ny kraftproduksjon forutsetter at det må være driftmessig forsvarlig. Dersom nettselskapet ikke finner investeringen i produksjon og eventuelt nødvendige tiltaket i nettet samfunnsmessig rasjonelt samlet sett, skal NVE avgjøre dette spørsmålet.

Forslaget om tilknytningsplikt av kraftproduksjon på alle nettnivå er positivt og Norsk Industri mener at dette kan bidra til mer og raskere innfasing av ny kraftproduksjon i det norske kraftsystemet. Vi tror det er fornuftig at nettselskapene får økte forpliktelser knyttet til å få realisert flere produksjonsprosjekter.

Forslaget innebærer at ingen nettselskap i utgangspunktet kan stoppe et prosjekt vedrørende ny kraftproduksjon, men er forpliktet til å planlegge og å gjennomføre nettmessige tiltak som er nødvendige for at kraftproduksjonen kan tilknyttes nettet. Forslaget forutsetter at NVE har god nok kompetanse til å vurdere nettselskapenes tiltak for å tilknytte ny produksjon til nettet mhp tekniske løsninger og kostnader. Det

er også avgjørende at alle prosjekter for ny kraftproduksjon blir håndtert etter samme kriterier fra nettselskapets side.

Det vises i høringsforslaget til at endring i reglene for anleggsbidrag vurderes, og at dette kan føre til at kraftprodusenter i noe større grad kan kreves for anleggsbidrag. Norsk Industri er kjent med denne prosessen, men vil avvente å kommentere dette til konkret forslag fremmes av NVE.

Nettilknytning av forbruk

Det foreslås tilknytningsplikt for forbruk på regional- og sentralnettsnivå. Dette er ifølge departementet en lovfesting av dagens praksis, og innebærer at det blir tilknytningsplikt for forbruk på alle nettnivå.

Departementet benytter ”driftsmessig forsvarlig” som kriterium for tilknytning av både ny produksjon og forbruk. Det sies videre at dette relateres til at driften kan videreføres i henhold til gjeldende bestemmelser om leveringskvalitet og krav til forsyningssikkerhet, og at hva som er ”driftsmessig forsvarlig” må bestemmes ut fra en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

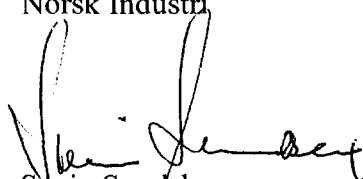
Norsk Industri mener det er avgjørende at kriteriet ”driftsmessig forsvarlig” klargjøres, herunder kriteriene knyttet til leveringskvalitet og forsyningssikkerhet. En klargjøring er viktig for å øke forutsigbarheten for blant annet produsenter og forbrukere som vurderer investeringsprosjekter, samt for nettselskapene som har ansvar for å øke kapasiteten i nettet. Det må for eksempel klargjøres hvorvidt ”driftsmessig forsvarlig” kun skal bero på en driftsmessig vurdering eller om også en vurdering av mer økonomiske forhold for aktørene i regionen skal inngå.

Blant annet må bruken av ulike virkemidler i utøvelsen av systemansvaret og innføring av egne prisområder omtales, og det må klargjøres hvorvidt eventuelle prisforskjeller mellom ulike prisområder skal inngå i vurderingen av ”driftsmessig forsvarlig”. Norsk Industri er for øvrig enig i at det er viktig å presisere at nettselskapet plikter å utrede, omsøke og bygge nett uten ugrunnet opphold, slik at det så snart som mulig blir driftsmessig forsvarlig å tilknytte forbruket. Det er viktig at tidsbruken i konsesjonsbehandlingen er rimelig, slik at nettselskap og berørte aktører har forutsigbarhet knyttet til idriftsettelse av nye produksjons- og nettanlegg.

Det foreslås innført unntakstilfeller for tilknytning av økt eller nytt forbruk i ekstraordinære tilfeller, og det er vist til at dette kun skal gjelde i tilfeller hvor tilknytningen vil være ekstremt krevende for kraftsystemet, med hensyn til kostnader og tid eller kraftbalansen regionalt eller nasjonalt. Norsk Industri har forståelse for at en unntaksordning kan være nødvendig, og er enig i at unntak kun bør gis nettselskapet i helt ekstraordinære tilfeller. Det bes imidlertid om en utdypning av tilfeller når et unntak kan være aktuelt i forhold til tilfeller hvor tilknytningen av nytt eller økt forbruk må utsettes i tid til det er ”driftsmessig forsvarlig”, dvs til eventuelle forsterkninger i kraftsystemet er foretatt.

Norsk Industri mener for øvrig at det er positivt at departementet ikke har fulgt opp forslag som fremkom under evalueringen av energiloven om egen konsesjonsordning for stort uttak, og mener at den regulering som nå er foreslått er en mer hensiktsmessig regulering for å sikre en god koordinering av økt forbruk og eventuelle tiltak for å styrke kraftsystemet.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Svein Sundsbø